

SCI-CONF.COM.UA

PROGRESSIVE RESEARCH IN THE MODERN WORLD

**PROCEEDINGS OF IV INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
DECEMBER 28-30, 2022**

**BOSTON
2022**

PROGRESSIVE RESEARCH IN THE MODERN WORLD

Proceedings of IV International Scientific and Practical Conference

Boston, USA

28-30 December 2022

Boston, USA

2022

UDC 001.1

The 4th International scientific and practical conference “Progressive research in the modern world” (December 28-30, 2022) BoScience Publisher, Boston, USA. 2022. 883 p.

ISBN 978-1-73981-125-9

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Progressive research in the modern world. Proceedings of the 4th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/iv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-progressive-research-in-the-modern-world-28-30-12-2022-boston-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: boston@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 BoScience Publisher ®

©2022 Authors of the articles

110.	<i>Артюх О. В., Метіль Т. К., Булгару І. В.</i>	664
	ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
111.	<i>Бакаєва І. Г., Мадяр І. В.</i>	670
	IMPROVEMENT OF THE MANAGEMENT SYSTEM OF ADVERTISING ACTIVITIES OF THE ENTERPRISE	
112.	<i>Безпалько О. В., Мишко К. Д.</i>	675
	ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ ЯК СКЛАДОВА ТАРИФНОЇ СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ	
113.	<i>Болгов В. Є., Щур Д. А.</i>	682
	РОЗРАХУНОК ПОЧАТКОВИХ ВИТРАТ БІЗНЕС-ПРОЄКТУ ЗА МОДЕЛЛЮ СТРУКТУРИ ВАРТОСТІ CBS	
114.	<i>Бондаренко Н. М., Туз Ю. В.</i>	686
	НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ	
115.	<i>Гаврилюк І. І.</i>	694
	ФОНДОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ: ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
116.	<i>Грекуль В. Ю.</i>	700
	ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ БЮДЖЕТНИХ ВИДАТКІВ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	
117.	<i>Захаржевська А. А.</i>	707
	ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДІАГНОСТИКИ В УПРАВЛІННІ РИЗИКАМИ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
118.	<i>Згалаат-Лозинська Л. О., Шукіс А. С.</i>	714
	ОСОБЛИВОСТІ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ АВІАКОНСТРУКТОРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	
119.	<i>Крикун Т. І.</i>	719
	ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКИ У СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	
120.	<i>Кукушка І. В.</i>	723
	ВПЛИВ ДЕРЖАВИ НА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК В УКРАЇНІ	
121.	<i>Лашко Т. Б.</i>	727
	ФОРМУВАННЯ КАПІТАЛУ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ СУСПІЛЬСТВА	
122.	<i>Ліганенко І. В., Боденчук С. В., Драгой А. І.</i>	734
	ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ МОТИВАЦІЇ І СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ	
123.	<i>Ничик В. О.</i>	739
	СУТНІСТЬ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ	
124.	<i>Олексюк В. О.</i>	746
	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ	

**ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ В
УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Артюх Оксана Валентинівна,
д.е.н., професор

Метіль Тетяна Костянтинівна,
к.е.н., доцент

Булгару Ірина Валеріївна,
студентка

Ізмаїльський державний гуманітарний університет
м. Ізмаїл, Україна

Анотація: Підприємства малого бізнесу мають величезне значення у народногосподарському комплексі нашої держави, тому дослідити сучасний стан таких підприємств, визначити перспективи їх економічного розвитку є важливішим завданням наукового пошуку. З цього приводу у роботі розкрито основні проблемні аспекти підприємств малого бізнесу та запропоновано шляхи їх економічного розвитку.

Ключові слова: мале підприємництво, малий бізнес, законодавчі зміни, проблеми фінансування.

Мале підприємництво відіграє значну роль в економіці України, оскільки його розвиток впливає на економічне зростання, стимулює прискорення науково технічного прогресу, сприяє наповнення ринку товарами необхідної якості та забезпечує зайнятість вивільнених працівників.

У відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» до суб'єктів малого підприємництва відносяться підприємства, які відповідають певним критеріям, а саме:

– мікропідприємства (показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв: балансова вартість активів - до 350 тис. євро; чистий

дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг - до 700 тис. євро; середня кількість працівників - до 10 осіб);

– малі підприємства (які не відповідають критеріям для мікропідприємств та показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв: балансова вартість активів - до 4 млн. євро; чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг - до 8 млн. євро; середня кількість працівників - до 50 осіб) [1].

На національному рівні правові та економічні засади державної політики у сфері підтримки та розвитку малого і середнього підприємництва визначає Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», за яким державна підтримка надається суб'єктам малого і середнього підприємництва, які відповідають критеріям, встановленим вимогами Господарського кодексу України [2; 3].

У сфері оподаткування підприємства, які перейшли на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності зі сплатою єдиного податку відносяться до підприємств малого бізнесу [4].

У межах даного дослідження окреслимо основні проблемні аспекти економічного розвитку суб'єктів малого підприємництва, у тому числі підприємств малого бізнесу.

Однією з головних проблем, що перешкоджають розвитку малого підприємництва в Україні, є недостатність фінансування з боку держави. Не можна не відмітити і те, що даний сектор економіки характеризується низьким рівнем процесів капіталізації, інвестування, інформатизації та інноваційних технологій, які відбуваються як в сегменті малого, так і загального підприємницького середовища. Територіальна структура кількості малих підприємств за регіонами характеризується нерівномірністю їх розподілу: більше половини припадає на 7 регіонів України. Не менш нагальними проблемами становлення малого підприємництва є кадрове та інформаційно-консультативне забезпечення, недосконалість системи обліку та звітності його суб'єктів і фінансова підтримка малих

підприємств -«початківців», яка на сьогоднішній день є більш декларативною ніж реальною. Хоча, напевно, існує набагато складніша проблема, яка полягає в недосконалості законодавчої бази України.

Процвітання будь-якої країни потребує максимальної зайнятості працездатного населення і стабільного економічного розвитку, сприяючи розвитку соціальної сфери та економіки безпосередньо. Розвиток малого підприємництва є одним із найпріоритетних напрямів розвитку економіки. В економічно-розвинених державах саме малі підприємства є основним «стовпом» економіки.

Україна як самостійна, незалежна держава гарантує нині всім підприємцям (незалежно від обраних ними організаційних форм підприємницької діяльності) рівні права і створює однакові можливості для функціонування, доступу до матеріально-технічних, фінансових, трудових, інформаційних, природних та інших ресурсів за умови виконання робіт і поставок для державних потреб. Державна підтримка бізнесу здійснюється на основі Закону України «Про державну підтримку і розвиток малих та середніх підприємств в Україні», в якому зазначається, що з метою створення сприятливих організаційних та економічних умов для розвитку підприємництва держава повинна надати належну підтримку [2]. Усім підприємствам для свого існування і розвитку потрібен капітал, який забезпечується шляхом фінансування. Внутрішніми джерелами фінансування є: 1) прибутки; 2) продаж ліквідних активів; 3) скорочення оборотного капіталу; 4) кредити від постачальників; 5) дебіторська заборгованість; 6) амортизаційні відрахування.

Зовнішніми джерелами фінансування малих підприємств можуть бути комерційні банки, небанківські фінансові установи (страхові компанії, довірчі товариства, інвестиційні фонди, інвестиційні компанії, пенсійні фонди), приватні фірми, урядові і регіональні програми, продаж акцій, кошти родичів і друзів та ін.

Аналіз законодавчого забезпечення розвитку підприємництва в Україні дає змогу зробити деякі загальні висновки:

по-перше, законодавча база, яка забезпечує розвиток та регулювання підприємництва в Україні, перебуває на початковій стадії;

по-друге, недостатні правові гарантії всіх форм власності та захисту приватної власності як основної умови розвитку підприємницької діяльності;

по-третє, немає єдиної державної політики підтримки підприємництва, зокрема малого, відповідної нормативно-правової бази та дійового механізму реалізації такої політики.

Одним із шляхів виходу із кризи малого підприємництва є кредитування даної сфери. Але внаслідок кризи в банків виникла проблема ліквідності, що спричинила зростання відсоткових ставок. Високі відсоткові ставки за кредит, обов'язкова вимога застави, вартість якої значно перевищує суму кредиту, практично унеможливають доступність кредитних ресурсів для тих суб'єктів малого підприємництва, які започатковують свою справу.

До того ж законодавство України потребує певної систематизації: впорядкування чинних правових актів, що регулюють підприємницькі відносини, приведення їх до певної, внутрішньо узгодженої системи та уніфікацію категорійного апарату, забезпечення єдності термінологічно-мовного оформлення законодавчих актів (тобто інкорпорації та кодифікації). Для того, щоб розвиток малого підприємництва в Україні виходив на якісно новий рівень, на нашу думку, необхідно:

- поновити законодавчу базу, в якій будуть деталізовано розглядатися конкретні аспекти ведення малого бізнесу в Україні;

- поменшити суму обов'язкових сплат при створенні нового підприємства шляхом скорочення цих сплат;

- ввести обов'язковий щорічний документальний контроль зареєстрованих підприємств, оскільки діяльність більшості малих підприємств неформалізована;

- знизити податкове навантаження, через що основна частина отриманих грошей підприємствами відноситься до сектору чорної тінявої економіки;

- прийняти більш жорсткі заходи щодо адміністративної та кримінальної

відповідальності;

- впровадити системи кредитування державними банками під невеликий відсоток. Втім, на жаль, кредитних джерел для малого підприємництва в Україні практично немає переважно через незадовільний стан економіки: спад виробництва, інфляція, нестабільність у регулюванні фінансової і банківської діяльності, тому банки видають лише короткострокові кредити (3-6 місяців) і під високі процентні ставки. Але такі умови функціонування банків задовольняють лише незначну частку діючих бізнесменів.

Економіка України має великий потенціал економічного росту. Аби даний потенціал використати, дуже важливо, щоб ресурси, ризик та ініціатива були тісніше пов'язані між собою. Для України на сьогоднішній день особливо актуальним є розробка та реалізація обґрунтованої та ефективної державної політики підтримки розвитку малого бізнесу та стимулювання такої підприємницької діяльності, що є основою економічного та соціального благополуччя держави. Завдання нашої влади має базуватись на цілях, які збільшать кількість малих підприємств. Це все можна зробити, здійснивши такі кроки:

- створення відповідної нормативно-правової бази;
- впровадження спрощеної системи бухгалтерського обліку та звітності малих підприємств;
- зробити єдину систему реєстрації та легалізації суб'єктів підприємництва;
- впровадити порядок кредитування малого підприємництва комерційними банками під гарантії бюджетних коштів;
- важливим фактором успішного розвитку малого підприємництва має бути відсутність протистояння великого бізнесу малому;
- ввести пільгове оподаткування прибутку комерційних банків, одержаного за рахунок кредитування малих підприємств.

Підсумовуючи вищевикладене, слід зазначити, що мале підприємництво є фундаментом для ринкової економіки. Даний сектор створює необхідну

атмосферу конкуренції, здатний швидко реагувати на будь-які зміни ринкових умов, створювати додаткові робочі місця. Розвинутий сегмент малого бізнесу - це, перш за все, високий рівень сервісу та низькі ціни на товари і послуги для споживачів. Високий рівень конкуренції стимулює розвиток економіки і веде до зростання зарплат. А за рахунок високої інноваційної складової, притаманній малому бізнесу, розвиток даного сегменту повинен сприяти виводу економіки на якісно новий рівень. Аналіз стану та проблем розвитку малого бізнесу в Україні свідчить про те, що в подальшому розвиток малого бізнесу без активного та позитивного втручання держави може привести до згорання даного сектора економіки з відповідним загостренням економічних проблем та посиленням соціальної напруги. Також не викликає сумніву і те, що для ефективного розвитку малого підприємництва в Україні необхідно створити механізм ефективної взаємодії між державою та підприємницьким сектором.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012р. № 4618-VI/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17 / stru#Stru>
3. Господарський кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV / Верховна Рада України. URL: [https://zakon.rada.gov. ua/laws / card/436-15](https://zakon.rada.gov.ua/laws / card/436-15)
4. Податковий кодекс України: Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua /laws / card / 2755-17/conv>